

ወጻዕን ወጽዓን ከይተወገደ፡ ረብሪብ ቃልሲ ይትረፈኒ ምርጫ አይኮነን

ህይወት ሓንቲ ግዜያ ትፍጠር። ብዝኾነ ምኽንያት ሓንቲ ግዜ እንተጠፈአ ድማ፡ ዘይትምለስ ካብ ኩሉ ክብርታት ዝኸበረትያ። ሓንቲ ግዜ ተፈጠራ፡ ብዝኾነ ምኽንያት ምስ ጠፍአት ስለ ዘይትምለስ ከኣ፡ ንመጻኢ ወለዶ ዘኹርዕ ታሪኽ ገዲፋ ክትሓልፍ ንቕሓትን ድልውነትን የድልያ። ህይወት ውሕስነት ዘለዎ ቀጻልነት ክህልዎ ድማ ሃገራዊ ሰላምን ልዕልና ግዛዳተ ሕግን ክርከብ ኣለዎ። ምኽንያቱ፡ ሃገራዊ ሰላምን ልዕልና ግዛዳተ ሕግን ኣብ ዘይተረጋገጸሉ ተረጋገጸኻ ክትመሃርን ክትመራመርን ኣይትኸእልን። ክትሓርስን ክትነግድን ኣይትኸእልን። ብዝኾነ ኣጋጣሚ ኣብ ትምህርቲ ተግባራዊ ኣብ ደረጃ ሊቅነት እንተበጺሕኻን ሓሪስኻ ድዩ ነገድኻ፡ ገንዘባውን ነገራውን ሃብቲ እንተረኪብኻን ከኣ፡ ባዕልኻ ቡቲ ዝጥዕመኻ ከተመሕድሮን ክትጥቀመሉን ኣይትኸእልን። ኣብ ሃገርኻ ሰላም ስለ ዘይረኸብኻን ናይ ፍርያትኻ ወናንን ተጠቃምን ስለዘይኮንኻን ንውልቕኻ ሃዲምኻ ሓራ ክትወጽእ፡ ኣብ ርሑቕ ስደት ኣስተርሂኻ ክትነብርን ምሕላን እንተሃልዩ ኸእ መሰረታዊ ጌጋዮ። ካብ ናትኻን ትኸርዓሉን ባይታ ርሑቕኻ፡ ኣብ ዘይናትኻ ርእሰኻ ኣድኒንኻን ተመሳሳልኻን ኣብ ትነብረሉ ዓዲ ሃገር ምልኣት ዘለዎ ክብረት ኣይርከብን።

ህይወት ብደረጃ ዋንነት ናይ ውልቀ ትኹን ምበር፡ ካብ ሓባራውነት ወጻእ ትርጉም የብላን። ህይወት ኣብዘይ ህላወ ሃገራዊ ሰላም፡ ምውቕን ውሑስን ማሕበራዊ ሓባራዊ ናብራን ምቕረት የብሉን። ውሕስነት ዘለዎ ምቁር ህይወት ንምንባር ምበርኣር፡ ጠንቂ ሃገራዊ ዝርገተ ሰላም ምፍላጥ የድሊ። መንዩ ወጻዒ? ብኸመይ ዝበለ ሚላዩ ዝውጽዕ? ባህሪኡ ኣተሓሳስባኡ ተግባሩ ብደቂቕ ምፍላጥ የድሊ። ኣብቲ ወጻዒ ወይ ጠንቂ ግቡእ ገምጋም ገይርኻ ፖለቲካዊ መንነቱ ተረጋግጽ። ብድሕሪኡ ከመይ ከም እትገጥሞን ትሰዕሮን ገዛእ ርእሰኻ ራእይኻ፡ ናይ ምትግባር ባህልኻን ዓቕምኻን ትግምግም፡ ስትራተጅን ስልትን ድማ ትሕንጽጽ። ምስ ካልኣት ከማኻ ዝበሉ ውጽዓት ትመሓዞን ሓድነት ትገብርን። ወጽዓን ወጽዓን ክሳብ ዘይተወገደን ሩሕ ክሳብ ዘላን ከኣ ኣላሽ ከይበልኻ፡ ሚላታት ዓወት እናፈጠርኻ ብሕራነን ጽንዓት ቃልሲኻ ትቕጽል።

ምንባር ንገዛእ ርእሱ ለማጽ ኣይኮነን። ሃላኽ ዝበዝሐ ቃልሲ ዝሓተትዮ። ብውሕዱ ረሃጽ ዘይጠልብ፡ ብድቂስኻ ዝሓለምካዮ ምስተበራብርኻ ትረኸበሉ ስቲ ብሰቲ ዝኾነ ጉዕዞ ህይወት የለን። ንኣብነት ህርኩታት ሓረስቶት ሃገርና፡ ናይ ተፈጥሮ ሕገ ኮይኑ ዓጽሚ ኣሪጉ ኣብራኽ ደልዲለን ምርጋጽ ስኢነን ረድረድ ክሳብ ዝበላ፣ ኣዲንቲ ኣገልግሎትን ወዲኣን ብጣቕ ተጋሪደን ቀይሕን ጸዕዳን ምፍላይ ክሳብ ዝስእና፣ ኣእዛን ድምጺ ምፍላይ ክሳብ ዝስእናን ክሳብ ናይ ህይወት ፍጻሜ ተስፋ ከይቆረጹዮም ዝሰርሑ። ዓሚ ነቕጺ ነይሩ ሎሚ ድማ ተደጊሙ ደኸመ ፍርያት ዘይረክብ እንተደኣ ኮይና ስራሕ ይትረፈኒ ኣይብሉን። ባህሪያዊ ልግሲ ትማልን ሎሚን እንተነፈገኒ ጽባሕ ክምለሰኒዮ ክዕወትዮ፡ ንምጽወታን ተጸባይነትን ኢደይ ኣህብን ብረሃጺይ ኣብ መሬተይ ርእሰ ክኢለ ብኸብረት ኣስተርህዮ ክነብርዮ ዝበል ዘሕብን ሞራል ስኒቕም መግንጣኦም ኣስጢሞም ጽንኩር መድረኽ ክሰግሩን ክዕወቱን ምርኣይ ልሙድዮ።

እዚ ዘኹርዕ ናይ ርሑቕ ራእይን ጽንዓትን ኣብነትዚ፡ ወጻዕን ወጽዓን ኣብ ዘለዎ ፖለቲካዊ ምሕደራውን ዘገልግልዮ። ሓደ ሕብረተ-ሰብ ኣብ ትሕቲ ናይ ውሑዳን ዓመጽቲ ፖለቲካዊ ምሕደራ ርዒሙ ኣይነብርን። ኣብ ዝተወሰነ ግዜ ኣንፈቱ ክስሕት፣ ሓድነቱ ክዘረግ፣ ውደባኡ ክልሕል ይኸእልዮ። ጩኻን ምሕደራ ገዛእትን ድኸነትን ተፈራሪቕም ክፍትንዎውን ይኸእሉዮም። ናይ ወጻዕቲ ፖለቲካዊ ምሕደራን ህዝባዊ ደሞክራሲያዊ ፖለቲካዊ ምሕደራን ፈላልዮ ክሳብ ዝተረደኣን ኣብ ድሌተይ ከይበጸሕኩ ኣላሽ ኣይብልን ዝበል ውሽጣዊ ሕራነ ክሳብ ዝለበሰን ግን እቶም ቡዳህቲ ዝመስሉ ክፍትንዎ ምበር ክስዕርዎ ኣይክእሉን። ልዕክ ከምቲ ህርኩት ሓረስታይ ርሑቕ ጠሚቱ ተስፋ ከይቆረጽ ምስ ባህሪ ተረባሪቡ ሓሪሱ ምሓሱ ዘዕግብ ፍርያት ረኸቡ ቕጫኡ ዝጎምድ፡ እቲ ኣንጻር ወጻዕቲ ዝተሰለፈ ተቐላባይ ኣካል ሕብረተ-ሰብውን ኣብ ልዕሊ ገዛእቱን ጸላእቱን ብዓወት ምጽንባሉ ዘይተርፍ ግድነትዮ።

ብፍላይ ከም ህዝቢ ኤርትራ ዝበለ፡ ካብቲ ሓደ መግዛእታዊ ስርዓት ናብቲ ካልእ እናተሰጋገረ፡ ንብዙሓት ውሽጣውን ግዳማውን ውዲታት ከከም ኣመጻጽኣኦም እናበደህ፡ ብዝተናወሐ ፖለቲካውን ብረታውን ቃልሲ ኣረብሪቡ፡ ብሓይልን ብሕግን ብምስግር መሬታዊ ልኡላውነቱ ኣብ ዘረጋገጸ ሓርበኛ ህዝቢ፡ ወጻዕን ወጽዓን ከይተወገዱ፡ ቃልሲ ነዊሑ ብዙሕ ደኸመይ ኣይሰለጠን በቃ ይኣኸለኒ ንዓይ ጥራሕ ይጥዓመኒ ዓይነት ኣገንዘብ ዝሕዙ ሰባት ኣይፋልኩምን ክበሃሎም ይግባእ። ተስፋ ምቕራጽን ነብስኻ ካብ ቃልሲ ምግላልን ዝሓሸ ህይወት ዘይኮነ እኸለ እናበላዕኻ ብሕልናኻ ብደውካ ሞትዮ ዝበል ምኽሪ ክልገሰሎም ኣለዎ። ካብ ዝተኣታተዎም ናይ ተስፋ ምቕራጽ ስምዒታት ክበራብሩ፡ ናይ ቃልሲን

ሓርበኝነትን ሕልናም አብ ባህሪያዊ ቦትኡ ክምለስ ድማ፡ እንታይዮቲ ኣብዚ ዘብጸሐም ፈሊጥካ ንምፍዋስ ግዜ ዘይወሃቦ ዕማም ፖለቲካዊ ውድባትን ደሞክራሲያውያን ምሁራትን ክኸውን ይግባእ።

ኣብ ቃልሲ ኤርትራ ኣንጻር ግዳማውያን ገዛእቲ ኮነ፡ ኣንጻር ዘቤታዊ ገዛኢ ጉጅለ ህግደፍ ሓደ ዘይሕባእ ፖለቲካዊ ብኩራት ወይ ሕመቕ ምህላው ዝከሓድ ኣይኮነን። ካብ መድረኽ ሰላማዊ ፖለቲካዊ ቃልሲ ክሳብ መድረኽ ዝተናወሐ ብረታዊ ተጋድሎ፣ ካብ ምውጋድ ግዳማዊ መግዛእታዊ ስርዓት ክሳብ ሎሚ ንልዕሊ ርብዓ ዘመን ክፍታሕ ወይ ክመሓደር ዝኸእል ክንሱ፡ ከይተፈትሐ ዝቕጽል ዘሎ ዘቤታዊ ፖለቲካዊ ሕማም ንናይ ዜጋታት ናይ ቃልሲ ወኒ ብኣሉታ ዝጸሉ ምዃኑ እመንዮ። እንተኾነ ግን እቲ መሰረታዊ ፍታሕ ግዜ ነዊሑኒ ዕለተ ዓወት ርሒቐኒ ኢልካ ነብስኻ ካብ ቃልሲ ምግላል ዘይኮነ፡ ኣብ ዝሓጸረ ግዜን ብውሑድ መስዋእትን ከይዕወት ምክንያት ወይ ዕንቅፋት ዝኾነ ኣረኣጊያን ኣሰራርሓን ፈትሽካ ምዕራይዮ። ፖለቲካ ካብ ስነ-ሓሳባዊ ንጹርነትን ክለሰ-ሓሳባዊ ተንታንን ወጻኢ ብሰናይ ድሌት ጥራሕ ህዝባዊ ዝኾነ ውጽኢት ከምጽእ ከምዘይኸእል ዝተረደኦ፡ ካብ ሕሉፍ ዝተማህረ፡ ኣነ ንእምነተይ ዝብል ዘይገላበጥ ጽኑዕ መትከላዊ እምነት ዝጠልብ ምዃኑ ምርጻእ ኣገዳሲዮ።

እቲ ኣብ ኤርትራ ዘሎ ወጻዕን ወጽዓን ካብይ ተበጊሱ? ንመን ዝውክልዮ? እንታይዮ ደርባዊ ማሕበራዊ መሰረቱ ብዘነጽር ፖለቲካዊ ክለሰ-ሓሳባዊ ተንታን ክቃላዕ ካብ ህዝብ ክንጸል ኣለዎ። እቲ ኣንጻሩ ፍትሒ ደሞክራሲ ልዕልና ግዝኣተ ሕጊ ንምምጻእ ይቃለስ ኣለኹ ዝብል ፖለቲካዊ ውድባት-ውን ከምኡ፡ እንታይዮ ፖለቲካዊ ስነ-ሓሳብ፡ ዘለዎ ናይ ርሒቕ ራእይ፡ ስትራቴጂን ስልትን፡ ብመንጽር ዝውክሎ ደርባዊ ማሕበራዊ መሰረቱ ንእምነቱን ኣረኣጊያኡን ብፖለቲካዊ ክለሰ-ሓሳባዊ ተንተን ክምህር ከረድእ ክበቅዕ ኣለዎ። ካብ ፖለቲካዊ ድሕረት ምዝራእን ደድሕሪ ዘይተወደበ ስምዒት ህዝቢ ምኻድን ወጻኢ፡ ፖለቲካዊ እምነተይ እዚ ይመስል ክብል ክበቅዕ ኣለዎ።

ዘመኑ ዘመነ ጉሎቫላይሽንዮ። መድረኹ መድረኽ ነጻ ዕዳጋዮ። ብደርባውን ፖለቲካውን ስነ-ሓሳብ ምዝራብ ምውዳብ መድረኽ ዝሰገሮዮ ዝብል ንጭቡጥ ገጢምዎ ዘሎ ዘቤታዊ ወጽዓን ደረጃ ማሕበረ ፖለቲካዊ ምዕባል ኤርትራ ዘየገናዘበ ኣንፈቱ ዘይፍለጥ ተቓውሞ ኣብ ዓወት ክብጸዕ ከምዘይከኣል ምርጻእ ንኹሉ ሓጋዚዮ። ካብ መድረኽ ጽልምትምት ኣውጺኡ ናብ መንገዲ ዓወት ዘብጽሕ ነሳላልፋ ፖለቲካዊ ሓይልታት ብዝኸተላኦ ስነ-ሓሳብ መሰረት ብፖለቲካዊ ክለሰ-ሓሳብ ተንቲኑ ልክዕ ዝኾነ ገምጋም ገይሩ ንህዝቢ ብወግዒ ዝምህር፡ ህዝባውነትን ትብዓትን ዝተላበሰ ጸላዊ ሓይሊ ምስ ዝውለድዮ። ኣብይ ኣለና እንታይ ንብል ኣለና ም ነብስና ንርኣ። ንኣብነት እዚ ዓለማዊ ፖለቲካዊ ኣንፈት ኣዛቢዑ ዝጸንሐ ግሎቫላይሽንን ነጻ ዕዳጋን መሰረቱ ኣመሪካን ኣመሪካውያንን ምዃናም ይፍለጥ። ሕጂ ድማ ኣመሪካ ባዕሎም ከምዘይዋጽእ ተረዲኦም ይሃርምዎ ከም ዘለው ክንግንዘብ ይግባእ። ኣብ ስልጣን ዘሎ ፕረዚደንት ኣመሪካ ትቕደም ዝብል ፖሊሲ ከም ዝኸተል ብወግዒ ገለጹ። ኣመሪካ ክትቅድም ድማ፡ ንሕጊ ነጻ ዓዳጋን ምዕባል ጉሎቫላይሽንን ከመይ ይጸረር ኣሎን ኣብ ጸብጻብ ብምእታው ምበኣር፡ ከም ህዝቢ ከም ሃገር ዘቤታዊ ምልኪ፡ ድሕረትን ድክነትን ስዒርና ካብ ወጻዕን ወጽዓን ሓራ ክንወጽእ፡ ናተይ ናትና ንብሎ ንጹር ፖለቲካውን ስነ-ሓሳባውን መስመር ተኸቲልና ንወደብ ንወድብ። ወጻዕን ወጽዓን ከይተወገደ፡ ረብሪብ ቃልሲ ይትረፈኒ ምርጫ ኣይኮነን።

ብሓልዮት ደሞክራሲያዊ ግንባር ሓድነት ኤርትራ ዝፍኖ ድምጺ ሰላምን ደሞክራሲን ኤርትራ 19-11-2018